

ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

**ПРОГРАМА І МАТЕРІАЛИ
II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
«ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ
У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ - 2023»**

28 КВІТНЯ 2023 РОКУ

КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ

Запоріжжя 2023

ПРОГРАМА КОНФЕРЕНЦІЇ

СЕКЦІЯ 1. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ГУМАНІТАРНОЇ ОСВІТИ

1. **Кравець О.** Самостійна робота здобувача вищої освіти з вивчення лексичних одиниць
2. **Стефурак О.** Використання ІКТ у викладанні іноземної мови у закладах вищої освіти
3. **Харченко Т., Гостіщева Н.** Метапредметний підхід як спосіб реалізації навчання за технологією CLIL

СЕКЦІЯ 2. ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ТА ЛІТЕРАТУР У СУЧАСНОМУ КОМУНІКАТИВНОМУ ПРОСТОРИ

1. **Акулов М., Калужська Л.** Способи українського перекладу квазіреалій в англійській науковій фантастиці
2. **Артемчук В., Калужська Л.** Методологічні особливості розвитку критичного мислення при вивченні іноземних мов
3. **Бурлак М.** Розвиток комунікативної компетентності шляхом використання англомовних новин
4. **Гринчук О.** Вивчення англомовних пісень на заняттях іноземної мови із курсантами (слухачами) вищого військового навчального закладу під час воєнного стану
5. **Винарчик М., Шира О.** Семантика слів в описі природних явищ у стилістиці французької мови

7. **Лемещенко-Лагода В.** Lacunae of cultural space in the Scots language
8. **Супрун О.** Застосування тесту CRAAP на заняттях з іноземної мови як метод навчання медійної грамотності
9. **Терьошина О.** Проблемне навчання на заняттях з англійської мови для розвитку критичного мислення здобувачів
10. **Цуркан Т.** Метод проблематизації у вивченні французької мови
11. **Шум О.** Факультатив як ефективна складова програми іншомовної підготовки студентів

СЕКЦІЯ 3. ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІНСТРУМЕНТИ ДИСТАНЦІЙНОГО ТА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ В МЕТОДИЦІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

1. **Кривонос І.** Challenges faced by foreign languages teachers in working with students of technical specialties during distance learning
2. **Кулешов С.** Особливості найпоширеніших моделей змішаної освіти
3. **Курсакова Т.** Особливості організації дистанційного освітнього процесу в ЗЗСО
4. **Наместюк С.** Специфіка викладання іноземної мови за професійним спрямуванням
5. **Нікіренкова А.** Мультимедійні технології: необхідний компонент для ефективного вивчення іноземної мови у закладах вищої освіти
6. **Симоненко С., Виноградова В.** Використання методу проєктів у професійній підготовці ІТ фахівців у закладах вищої освіти
7. **Тулюлюк С.** Диверсифікація освітніх ресурсів у викладанні предмету «Травматологія і ортопедія» англійською мовою для студентів-іноземців в БДМУ

***СЕКЦІЯ 4. ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ
МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ, ФАХОВИМ ТА АКАДЕМІЧНИМ
СПРЯМУВАННЯМ***

1. ***Боряк І., Семешинин О.*** Особливості викладання іноземної мови за професійним спрямуванням для майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи та туризму
2. ***Волкова Г.*** Організація навчання іноземної мови студентів-медиків в умовах воєнного стану
3. ***Зайцева Н.*** Розвиток навичок критичного мислення у студентів нелінгвістичних спеціальностей під час вивчення іноземної мови

***СЕКЦІЯ 5. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ
ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВІТЧИЗНЯНИХ
ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ***

1. ***Винарчик М.*** Вивчення іноземної мови у вищій школі як процес формування загальних і предметних компетенцій студентів

II Всеукраїнська інтернет-конференція «Проблеми викладання іноземних мов у закладах вищої освіти - 2023». Кафедра іноземних мов: матеріали II Всеукр. наук.- практ. конф., 28 квітня, 2023 р. Запоріжжя: ТДАТУ, 2023. 103 с.

У збірнику представлено виклад тез доповідей і повідомлень поданих на II Всеукраїнську науково-практичну конференцію молодих вчених, педагогічних та науково-педагогічних працівників.

Тези доповідей та повідомлень подані в авторському варіанті. Відповідальність за представлений матеріал несуть автори та їх наукові керівники.

Відповідальний за випуск: викладач-стажист Нікіренкова А.Ю.

© Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, 2023

ЗМІСТ

Олена Кравець	
1. САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ З ВИВЧЕННЯ ЛЕКСИЧНИХ ОДИНИЦЬ	9
Олена Стефурак	
2. ВИКОРИСТАННЯ ІКТ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	13
Тетяна Харченко, Наталя Гостіщева	
3. МЕТАПРЕДМЕТНИЙ ПІДХІД ЯК СПОСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ЗА ТЕХНОЛОГІЄЮ CLIL	16
Микита Акулов, Лілія Калужська	
4. СПОСОБИ УКРАЇНСЬКОГО ПЕРЕКЛАДУ КВАЗІРЕАЛІЙ В АНГЛІЙСЬКІЙ НАУКОВІЙ ФАНТАСТИЦІ.....	20
Віктор Артемчук, Лілія Калужська	
5. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....	22
Марина Бурлак	
6. РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ АНГЛОМОВНИХ НОВИН.....	27
Олена Гринчук	
7. ВИВЧЕННЯ АНГЛОМОВНИХ ПІСЕНЬ НА ЗАНЯТТЯХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ІЗ КУРСАНТАМИ (СЛУХАЧАМИ) ВИЩОГО ВІЙСЬКОВОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	31
Марія Винарчик, Ольга Шира	
8. СЕМАНТИКА СЛІВ В ОПИСІ ПРИРОДНИХ ЯВИЩ У СТИЛІСТИЦІ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ	35
Вікторія Лемещенко-Лагода	
10. LACUNAE OF CULTURAL SPACE IN THE SCOTS LANGUAGE	38
Олена Супрун	
11. ЗАСТОСУВАННЯ ТЕСТУ CRAAP НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК МЕТОД НАВЧАННЯ МЕДІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ	42
Олександра Терьошина	
12. ПРОБЛЕМНЕ НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ.....	48
Тетяна Цуркан	
13. МЕТОД ПРОБЛЕМАТИЗАЦІЇ У ВИВЧЕННІ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ.....	53
Ольга Шум	
14. ФАКУЛЬТАТИВ ЯК ЕФЕКТИВНА СКЛАДОВА ПРОГРАМИ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ	57

- Ірина Кривонос**
15. CHALLENGES FACED BY FOREIGN LANGUAGES TEACHERS IN WORKING WITH STUDENTS OF TECHNICAL SPECIALTIES DURING DISTANCE LEARNING61
- Сергій Кулешов**
16. ОСОБЛИВОСТІ НАЙПОШИРЕНІШИХ МОДЕЛЕЙ ЗМІЩАНОЇ ОСВІТИ.....65
- Тетяна Курсакова**
17. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗЗСО .68
18. **Світлана Наместюк**
19. СПЕЦИФІКА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ.....73
- Анастасія Нікіренкова**
20. МУЛЬТИМЕДІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ: НЕОБХІДНИЙ КОМПОНЕНТ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ75
- Світлана Симоненко, Маргарита Виноградова**
21. ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ПРОЄКТІВ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ІТ ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ79
22. **Сергій Тулюлюк**
23. ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ОСВІТНІХ РЕСУРСІВ У ВИКЛАДАННІ ПРЕДМЕТУ «ТРАВМАТОЛОГІЯ І ОРТОПЕДІЯ» АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ ДЛЯ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ В БДМУ.....84
- Інна Боряк, Олена Семенишин**
24. ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ ДЛЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ ТА ТУРИЗМУ.....87
- Галина Волкова**
25. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ90
- Наталія Зайцева**
26. РОЗВИТОК НАВИЧОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ НЕЛІНГВІСТИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ 95
27. **Марія Винарчик**
28. ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ ЯК ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНИХ І ПРЕДМЕТНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ СТУДЕНТІВ100

ТЕЗИ НАУКОВОЇ ДИСКУСІЇ

Секція 1. Сучасний стан та перспективи інноваційного розвитку гуманітарної освіти

Олена Кравець

Таврійський державний агротехнологічний
університет імені Дмитра Моторного

olena.kravets@tdatu.edu.ua

ORCID ID 0000-0001-5622-8969

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ З ВИВЧЕННЯ ЛЕКСИЧНИХ ОДИНИЦЬ

***Summary.** The article is devoted to the mechanisms and features of memorizing new lexical units in the English language. The ways, thanks to which the student can independently work with vocabulary and memorize words, are considered. A paradigm of better memorization of words is presented and exercises, that facilitate the understanding and memorization of lexical units, are given. It is indicated that the student must be able to use lexical units in speech and clearly understand their meaning.*

***Key words:** memory, lexical units, memorization paradigm.*

Вивчення іноземної мови завжди вимагає від здобувача вищої освіти плідної роботи на занятті й не менш активної самостійної роботи. Здобувач повинен приділяти увагу всім видам діяльності, пов'язаних з читанням, письмом, говорінням і аудіюванням. Базовою вимогою для того, щоб успішно займатися цією роботою, є вивчення та засвоєння лексичних одиниць з розвитком лексичних мовленєвих навичок. За визначенням англійського професора Р. Норквіста лексичні навички це «здатність відтворювати і розуміти слова мови» [1]. Вивченням цього питання займалися такі вчені як Д. Марконі, П. Мієра, М. Девіт та К. Стерелні.

Поряд з цим необхідно звертати увагу і на розвиток лексичної компетенції, коли людина в змозі правильно оформлювати свої висловлювання, з урахуванням коректності вживання певних лексичних одиниць, розуміти мовлення інших людей. Метою нашої роботи є сформулювати поради для кращого вивчення лексичних одиниць під час

самостійної роботи студента, маючи на увазі необхідність розвитку лексичних навичок поряд з лексичною компетенцією. Загальновідомо, що існують різні типи пам'яті. По тривалості збереження інформації виділяють сенсорну, короткочасну і довготривалу пам'ять. Сенсорна, або миттєва, пам'ять здійснюється на рівні рецепторів і зберігає фізичні характеристики стимулів від 0,25 до 2 секунд. Короткочасну пам'ять відрізняє зберігання інформації до 30 секунд. Довготривала пам'ять характеризується практично необмеженим часом зберігання матеріалу і необмеженим обсягом [2].

Задачею здобувача вищої освіти є сприяти передачі інформації з короткочасної до довготривалої пам'яті. Для досягнення цієї мети можуть бути використані різні види запам'ятовування, а саме мимовільне і довільне. Розуміння цього є важливим для організації студентом вивчення лексики.

На нашу думку, бажано комбінувати ці два типи запам'ятовування для досягнення найкращого результату. Так, мимовільне запам'ятовування відбувається без спеціальної мети запам'ятати [2]. Це означає, що студент може засвоювати інформацію під час своєї повсякденної діяльності, наприклад, по дорозі додому з університету можна прослуховувати раніше записані слова і речення на диктофон, якісь короткохвилинні діалоги або історії типу BBC Learning English - 6 Minute English, банери на іноземній мові. Ми вважаємо, що цей спосіб не може бути переважаючим, тому що його ефективність не буде високою. Скоріш за все, якщо не концентруватися на тому, що ти чуєш робиш і бачиш, то запам'ятається лише малий відсоток, який якимось чином привернув увагу, на рівні емоцій, наприклад. Довільне запам'ятовування - це специфічно людська форма пам'яті, при якій запам'ятовування виділяється в особливу мнемічну діяльність. Для її здійснення, людині потрібно застосовувати зусилля [2]. Вчений Ебінгауз досліджував методики запам'ятовування, які дадуть змогу не забути вивчену інформацію і перемістити її із короткочасної в довготривалу пам'ять. Згідно з його теорією важливо правильно підібрати інтервали повторення вже вивченого, а саме перше повторення - зразу після того, як щось вчили, друге

повторення – через 10-20 хвилин після першого, третє повторення - через 8-12 годин після другого, четверте повторення – через 24-32 години після третього, п'яте повторення – через 3-5 днів після четвертого, шосте повторення через місяць і сьоме через чотири місяці [3].

Важливим є і те, як саме студент запам'ятовує слова. Найбільш поширений спосіб – це створювати власний словник з перекладом і намагатися просто завчити все, що туди внесли. Цей спосіб не є продуктивним, тому що по-перше, слова дуже швидко забуваються, по-друге, вивчив слова здобувач розуміє, що не знає, в якій формі їх вживати, і по-третє, немає розуміння чіткого лексичного значення слова. Ми б запропонували таку парадигму вивчення: слово – прослухати вимову (або подивитися транскрипцію) - занотувати переклад – подивитися речення з вживанням цього слова – скласти власні речення – записати речення на картку – прослухати аудіювання з цією лексикою – протягом дня періодично згадувати вивчене і придумувати інші речення. Якщо рівень мови дозволяє, намагатися описати це слово за допомогою інших слів, а краще синонімів; знайти антоніми до слова.

Подивитися, як може змінитися слово за допомогою суфіксів чи префіксів – звернути увагу на словотворення по типу: іменник-дієслово-прикметник. Спробувати створити власну невеличку історію з цими словами. Також допомагає вивчити слова розуміння того, до якої групи належить студент, а саме аудіалів, візуалів, кінестетів чи дискретів. Знання своїх особливостей допоможе правильно підібрати спосіб вивчення.

Наприклад, для аудіалів краще слова при вивченні проговорювати вголос, записувати свою лексику на диктофон і потім прослуховувати, користуватися подкастами, спілкуватися з носіями мови, дивитися фільми свого рівня знання мови, проспівувати слова чи складати з ними пісні. Візуалам рекомендуємо вести словник від руки, створювати картки, де можна не тільки написати переклад слова, але й зробити малюнок, робити стікери і вішати їх так, щоб вони частіше потрапляли на очі, писати слова

різними кольорами, більше читати книги та новини, вести переписку у соціальних мережах англійською, переставити мову у мережі на англійську.

Та категорія студентів, яка належить до кінестетів і сприймає інформацію за допомогою почуттів, може намагатися створювати асоціації з предметами, почуттями, якимось характеристиками, прив'язуватися до своїх гарних спогадів, створювати уявні ситуації, намагаючись отримати відчуття, як в реальності.

Дискрети, люди, які спираються на зміст і логіку, вчать слова за темами, групами, з точки зору словотворення або по граматичним ознакам, можуть створювати логічні ланки з слів. Цікаві варіанти для самостійного вивчення лексики пропонує Британська Рада – додатки для вивчення мови (Anki, Memrise, Quizlet, Kahoot), головоломки (<https://www.cambridgeenglish.org/images/vocabulary-games-and-activities.pdf>), вправи на пошук слів Word Search (<https://thewordsearch.com/>), співставлення слів та картинок (https://learnenglish.britishcouncil.org/vocabulary?_ga=2.250572416.7808331.160768119-1115389804.1677246389), пошук за темою у TED (<https://www.ted.com/topics>), вивчення своєї лексики по текстах пісень Song Fact (<https://www.songfacts.com/categories>), можна робити ілюстровані ідіоми (https://www.boredpanda.com/funny-idioms-proverbs-illustrations-keren-rosen/?utm_source=britishcouncil.org&utm_medium=referral&utm_campaign=organic) [5].

Підсумовуючи усе вищесказане, ми можемо відмітити, що для найкращого результату здобувач вищої освіти може самостійно підібрати з пропонованих варіантів ті, які будуть найбільш ефективними для нього. Головне, це мати бажання, стійку мотивацію, волю і систематичність, без якої це все буде марними зусиллями.

Вивчення мови це перед усім власна самодисципліна і постійна робота. Сучасний світ дає багато можливостей, як можна зробити цю роботу цікавою і захоплюючою, коли вона буде приносити задоволення і результат.

ЛІТЕРАТУРА

1. Nordquist R. Lexical Competence. URL: <https://www.thoughtco.com/what-is-lexical-competence-1691114> (дата звернення: 06.04. 2023).
2. Види і типи пам'яті. URL: <https://stud.com.ua/89299/psihologiya/vidi-tipi-pamyati> (дата звернення: 06.04. 2023).
3. Кривая Эббингауза: как хакнуть свою память и запоминать до 95% информации. URL: <https://habr.com/ru/companies/englishdom/articles/497162/> (дата звернення: 06.04. 2023).
4. Громогласова В. 15 способів запам'ятати нові англійські слова. URL: <https://cambridge.ua/uk/blog/15-sposobov-zapomnit-novye-anglijskie-slova/> (дата звернення: 06.04. 2023).
5. 6 способів повторити лексику англійською. Від Британської Ради в Україні. URL: <https://www.britishcouncil.org.ua/blog/revise-your-english-vocabulary> (дата звернення: 06.04. 2023).
6. Suprun O. The principle of authenticity in teaching English as a foreign language. *Сучасні наукові дослідження на шляху до євроінтеграції: матеріали міжнар. наук.-практ. форуму, м. Мелітополь, 21-22 черв., 2019 р. Мелітополь, 2019. С. 291-293.*

Олена Стефурак

ЧНУ імені Юрія Федьковича

stefurakolena1010@gmail.com

ORCID ID: 20000-0003-0656-4352

ВИКОРИСТАННЯ ІКТ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Summary *The current state of society's development poses a number of fundamentally new challenges to the education system caused by political, socio- economic, philosophical and other factors. Among them are the needs to improve the quality and accessibility of education, to increase the academic mobility, to integrate into the scientific and educational space, to create economically optimal education systems, to improve university corporatism and strengthen links between different levels of education.*

Key words: *education, academic mobility, educational space, digitalisation.*

Удосконалення засобів комунікації призвело до значного прогресу в обміні інформацією. Поява нових інформаційно-комунікаційних технологій, пов'язаних з розвитком комп'ютерної техніки та телекомунікаційних мереж, дозволило створити нове якісне інформаційно-освітнє середовище як основу для розвитку і вдосконалення освітньої системи. Говорячи про ІКТ, в одних випадках вчені вказують певну область досліджень, в інших - той чи інший спосіб наближення до інформації. У той же час аналіз літератури з